

**ДЕРЖЛІСАГЕНСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор філії
«Подільський лісовий офіс»
Василь ГОНЧАР
_____ 20__ р.

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

Ярмолинецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2025 рік

Ярмолинці - 2025

1. Загальна інформація про Ярмолинецьке надлісництво

1.1 Організаційна структура

Ярмолинецьке надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» розташоване в південній частині Хмельницької області Хмельницького та Кам'янець-Подільського адміністративного району. Адреса Ярмолинецького надлісництва 32100, вул. Шевченка, 2, селище Ярмолинці.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Ярмолинецьке надлісництво підпорядковане філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України», яка є територіальним органом Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»).

У структуру Ярмолинецького надлісництва входить сімнадцять лісництв, два нижніх склада деревини, одна транспортні дільниці, лісопромисловий комплекс.

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Організація території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» закріплених за філією «Подільський лісовий офіс» Ярмолинецьке надлісництво

Назви територіальних громад	Назви лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Кам'янець-Подільський район			
Дунаєвецька міська	Маківське	73,76,77,80,84,86-88	347,4
	Дунаєвецьке	1-31,43-64	3533,5
	Малісвецьке	36,37,52-54,56,57,59-71	1148,5
	Подільське	36,37,39	295,9
Разом			5325,3
Кам'янець-Подільська міська	Кадісвецьке	48-53,55-57,59-61,63-68	1021,1
	Панівецьке	1-8,10-16,56	810,5
Разом			1831,6
Чемеровецька селищна	Маківське	5,6,8-10,13,14-20	472,5

Назви територіальних громад	Назви лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Новодунаєвецька селищна	Дунаєвецьке	38-42	288,7
	Малієвецьке	1-35,38-51,55,58,72	2811,9
Разом			3100,6
Смотрицька селищна	Маківське	72,74,75,78,79,81-83,85,89,90	627,1
Староушицька селищна	Подільське	21,22,25,26,28,33-35,38,40-69	2908,7
Гуменецька сільська	Маківське	1-3,4,7,11,12,21-71	2913,6
	Кадієвецьке	69-72	239,1
Разом			3152,7
Гуківська сільська	Кадієвецьке	1-8	431,1
Жванецька сільська	Панівецьке	9,36	93,6
Китайгородська сільська	Подільське	1-20,23,24,27,29-32,70	1699,1
Маківська сільська	Маківське	91-101	527,1
	Дунаєвецьке	32-37	370,1
Разом			897,2
Орининська сільська	Кадієвецьке	9-47,54,58,62	2420,8
Слобідсько-Кульчіївська сільська	Панівецьке	17-35,37-59	2317,1
Усього по району			25277,4
Хмельницький район			
Вінковоцька селищна ТГ	Браїлівське	1-26	1452,5
Кам'янець-Подільський район			
Новодунаєвецька ТГ	Браїлівське	41	3,3
Новоушицька селищна ТГ	-/-	27-40,42	892,3
Разом по лісництву			2348,1
Дунаєвецька міська ТГ	Новоушицьке	12-15	242,9
Новоушицька селищна ТГ	-/-	1-11,16-36	2271,2
Разом по лісництву			2514,1
Новоушицька селищна ТГ	Новоушицький декоративний розсадник	1-6	659,2
-/-	Струзьке	1-47	4046,5
-/-	Зеленокуриловецьке	1-6,10-19,22-51	2442,7
Дунаєвецька міська ТГ	-/-	7-9	124,0
Староушицька селищна ТГ	-/-	20,21	163,1
Разом по лісництву			2729,8
Всього по району			10845,2
Всього по лісгоспу			12297,7
в т.ч. по адмінрайонах:	Хмельницький		1452,5
	Кам'янець-Подільський		10845,2

Назви територіальних громад		Назви лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Хмельницький район				
Городоцька	Городоцьке	1-20; 50-81; 96;97	2835,4	
Разом по лісництву:			2835,4	
Сатанівська	Сатанівське	1-4;6;7;9;11-64;78-81	3652,3	
Городоцька	Сатанівське	5;8;10;76;77	297,5	
Кам'янець-Подільський район				
Закупненська	Сатанівське	65-75	492,1	
Разом по лісництву:			4441,9	
Хмельницький район				
Ярмолинецька	Ярмолинецьке	25-49; 82-92; 94	1826,4	
Солобковецька	Ярмолинецьке	93	5,6	
Городоцька	Ярмолинецьке	21-24; 95	227,4	
Разом по лісництву:			2059,4	
Городоцька	Купинське	65-78	668,6	
Разом по лісництву:			668,6	
Кам'янець-Подільський район				
Закупненська	Вишнівчицьке	1-3	174,3	
Чемеровецька	Вишнівчицьке	4-64	3478,6	
Разом по лісництву:			3652,9	
Хмельницький район				
Віньковецька	Віньковецьке	1-18; 21-23; 29-31;62-64;70-89; 99	2734,8	
Деражнянська	Віньковецьке	19;20; 24-28;	432,5	
Разом по лісництву:			3167,3	
Солобковецька	Зіньківське	90-97	412,3	
Віньковецька	Зіньківське	32-39; 43-45; 50-51; 59-61; 65-69	1190,4	
Зіньківська	Зіньківське	40-42; 46-49;52-58; 98	914,3	
Разом по лісництву:			2517,0	
Кам'янець-Подільський			4145,0	
Хмельницький район			15197,5	
Всього:			19342,5	

Площа з новоприйнятими землями

№ п/п	Лісництво	Квартали	Площа, га
1.	Віньковецьке	1 – 31; 62-64; 70-89; 99	3770,3
2.	Зіньківське	32-61; 65-69; 90-98	2925,6
3.	Вишнівчицьке	1 - 64	4964,5
4.	Сатанівське	1 - 81	4636,2
5.	Городоцьке	1-20; 50-81;96-97	2880,4
6.	Ярмолинецьке	21-49; 82-89; 91-95	2106,0
7.	Купинське	65 - 78	694,4
8.	Дунаєвецьке	1 - 64	4812,3
9.	Малієвецьке	1 - 72	4466,07
10.	Маківське	1 - 101	5469,11
11.	Кадисєвецьке	1 - 72	4579,44
12.	Панівецьке	1 - 59	3221,2
13.	Подільське	1 - 70	5156,49
14.	Браїлівське	1 - 40	2526,43

15.	Новоушицьке	1 – 5 (ДКР); 1 – 36	3173,3
16.	Струзьке	1 - 45	4046,5
17.	Зеленокуриловецьке	1 - 51	2873,57
Разом по надлісництву			62301,81

Основними завданнями Надлісництва є:

Відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства.

Забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Вжиття заходів у порядку та в межах, визначених законодавством, щодо запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин.

Дотримання правил і норм використання лісових ресурсів.

Ефективне використання лісових ресурсів.

Забезпечення згідно з плановими показниками освоєння лісосічного фонду.

Забезпечення виходу ділової деревини в розрізі порід та класів якості згідно з сортиментною структурою.

Забезпечення відбору високовартісних лісоматеріалів цінних деревних порід.

Вжиття заходів щодо запобігання накопичення та втрати якості залишків лісопродукції.

Дотримання державних стандартів та технічних умов, нормативно-технічної документації щодо маркування, сортування, штабелювання, обміру та обліку лісоматеріалів.

Ведення лісового господарства на підставі затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, здійснення використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення.

Організація та забезпечення ведення лісового господарства у відповідності до національних та міжнародних стандартів системи ведення лісового господарства для України.

Ведення первинного обліку лісів.

Забезпечення проведення лісовпорядкування та упорядкування мисливських угідь Підприємства на землях, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Забезпечення дотримання заповідного режиму та вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на землях, що закріплені за Філією у межах Надлісництва, під час здійснення господарської та іншої діяльності.

Збереження та посилення ролі захисних властивостей лісів, лісові

ділянки яких виконують захисні, природоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, а також функції захисту навколишнього природного середовища та інженерних об'єктів від негативного впливу природних та антропогенних факторів.

Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівля.

Заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісокористувань.

Ведення мисливського господарства, організація та проведення полювання, контроль за дотриманням правил полювання у межах мисливських угідь Підприємства, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Вивчення та ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в її складі з метою найбільш раціонального її використання. Селекційний та вибірковий діагностичний відстріл мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи.

Проведення робіт щодо сертифікації продукції та її штрихкодowego маркування.

Забезпечення надійної роботи інженерних мереж, устаткування, експлуатаційне утримання будівель та споруд у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Забезпечення визначення, збору та систематизації потреби в проведенні поточних ремонтів чи будівництві (нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкція).

Забезпечення організації своєчасного проведення капітальних та поточних ремонтів інженерних мереж, устаткування, приміщень, будівель та споруд, розташованих в лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва, згідно з затвердженим інвестиційним планом.

Здійснення контролю за ходом будівництва та проведенням поточного ремонту на об'єктах у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Погодження (візування) актів приймання виконаних будівельних робіт.

Участь у прийнятті в експлуатацію об'єктів капітального будівництва, роботи на яких завершені.

Створення належних умов праці, виконання заходів з покращення стану охорони праці та контроль за дотриманням законодавства з охорони праці щодо безпечного виконання робіт.

Забезпечення вирішення питань цивільного захисту, здійснення заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій.

Відповідно до мети і предмету діяльності Філії можуть провадити інші види діяльності у Надлісництві, що не суперечать законодавству України.

1.2 Право власності та користування

Право власності та інше речове право на активи Надлісництва, права та обмеження щодо їх використання, розпорядження ними, право користування земельними ділянками у межах території Ярмолинецького надлісництва, регулюється наказами Держлісагенства, ДП «Ліси України», філії «Подільський лісовий офіс».

1.3 Зобов'язання щодо FSC

Початком діяльності Ярмолинецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» Д П «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісгосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісгосподарського виробництва на навколишнє природне середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє природне середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

Для досягнення поставлених цілей та мети Ярмолинецьке надлісництво у своїй роботі дотримується принципів лісової сертифікації FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме:

- Принцип 1 : Дотримання законодавства;
- Принцип 2 : Права працівників та умови працевлаштування;
- Принцип 3 : Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;
- Принцип 4 : Стосунки з громадами;
- Принцип 5 : Вигоди від лісів;
- Принцип 6 : Цінності довкілля та впливи на них;
- Принцип 7 : Планування господарювання;
- Принцип 8 : Моніторинг та оцінювання;
- Принцип 9 : Особливі цінності для збереження;
- Принцип 10 : Виконання господарських заходів.

1.4 Опис території надлісництва

Клімат району розміщення господарства помірно-континентальний, із слабким коливанням температури, відсутністю сильних морозів, частими відлигами, достатньою кількістю опадів, досить високою вологістю повітря і порівняно невеликою кількістю ясних безхмарних днів.

На території Ярмолинецького надлісництва відсутнє техногенне забруднення, а саме забруднення території у межах надлісництва радіонуклідами і вибухонебезпечними предметами. Зона діяльності Ярмолинецького надлісництва має наявність таких природних ресурсів, а саме:

- Ліси, представлені переважно чистими листяними насадженнями, з не великою частиною хвойних насаджень, до складу яких входять такі основні деревні породи як дуб звичайний, ясен звичайний, граб, берест, сосна звичайна, ялина звичайна, модрина європейська, береза повисла, осика, липа дрібнолиста і ряд інших;

- Гриби та ягоди представлені великим різноманіттям в залежності від типів умов місцезростання;
- Наявні природні копалини піску, глини, торфу, крейди, вапняку та інші.

Вплив господарської діяльності Ярмолинецького надлісництва на природні ресурси є контрольованим і збалансованим та обмежений щорічним обсягом їх використання, який було проведено при базовому лісовпорядкуванні і вказано в матеріалах.

Ризиками які є критичними для природних ресурсів є антропогенне навантаження представлене густонаселеним регіоном та розвинутою в ній промисловою діяльністю. Також на природні ресурси можуть впливати лісові пожежі, вітровали та буреломи, повені і ряд інших природних катаклізмів.

2.Цілі ведення господарства

2.1Стратегічні цілі

Основною стратегічною ціллю ведення господарства Ярмолинецьким надлісництвом філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних нормативних документів і чинного законодавства у сфері ведення лісового господарства України.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

2.2 Оперативні плани

Оперативними планами ведення господарської діяльності Ярмолинецького надлісництва є виробничо-фінансовий план на 2025 рік, який затверджений філією «Подільський лісовий офіс», який є частиною загального виробничо-фінансового плану філії «Подільський лісовий офіс» щодо проведення заготівлі деревини в порядку головного та проміжного користування, відтворення лісів, охорони та захисту лісів, ведення мисливського господарства та інше.

2.3 Шляхи досягнення

Весь комплекс лісогосподарських заходів Ярмолинецького надлісництва, передбачений виробничо-фінансовим планом на 2025 рік, реалізовується шляхом виконання ряду лісогосподарських робіт та заходів як власними працівниками (штатними) , так і залученням підрядників згідно заключних договорів.

2.4 Залученість у місцеву економіку

Господарська діяльність Ярмолинецького надлісництва несе великий вклад у розвиток місцевої економіки шляхом:

- Сплати всіх податків і зборів до місцевих бюджетів;
- Працевлаштуванням місцевого населення;
- Заклученням договорів із підрядниками, на виконання ними комплексу лісогосподарських робіт, які зареєстровані в зоні діяльності надлісництва;
- Забезпечення місцевого бізнесу з переробки деревини, шляхом виконання з ними біржових договорів щодо реалізації їм необробленої деревини за результатами біржових торгів;
- Забезпечення місцевого населення лісоматеріалами круглими та дровами паливними, згідно заключених договорів;
- Надання доступу місцевому населенню до збору грибів та ягід для власних потреб.

Комунікація з суб'єктами господарювання, які зацікавлені в продукції та послугах Ярмолинецького надлісництва, здійснюється через засоби масової інформації, соціальні мережі, органи місцевого самоврядування, спеціалістів Ярмолинецького надлісництва.

3. Характеристика лісових ресурсів

3.1 Розподіл площі за категоріями

Ліси в яких здійснює свою лісогосподарську діяльність Ярмолинецьке надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» мають поділ лісів на категорії, а саме:

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	28484,3	50
в тому числі:		
Заповідні лісові урочища	405,3	1
Пам'ятки природи	6,4	0
Заказники	5425,2	10
Національні природні парки (заповідна зона)	1619,7	3
Національні природні парки (зона регульованої рекреації)	8147,7	13
Національні природні парки (зона стаціонарної рекреації)	59,5	0
Національні природні парки (господарська зона)	12807,7	23
Ліси наукового призначення, вкл. генетичні резервати	12,8	0
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	530,7	1
в тому числі:		
Лісопаркова частина лісів зелених зон	89,0	0,1
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	208,1	0,4
Ліси у межах населених пунктів	11,0	0,1
Рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами зелених зон	222,6	0,4
Захисні ліси – разом	8556,8	15
в тому числі:		
Ліси протиерозійні	5631,5	10
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	196	1
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	772	1

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	1212	2
Інші захисні ліси	745,3	1
Експлуатаційні ліси	19345,8	34
ВСЬОГО ПО ЛІСГОСПУ	56917,6	100

Загальна площа Ярмолинецького надлісництва станом на 01.01.2025 року становить 62301,81га. за рахунок новоприйнятих земель на яких не проведено базове лісовпорядкування, у зв'язку із чим на них не проводиться господарська діяльність, а лише охорона лісу від пожеж та лісо порушень.

3.2 Особливості ландшафту

Вся територія господарства відноситься до рівнинних лісів. Рельєф території розміщення господарства характеризується сильною розчленованістю ярами, балками та долинами невеликих річок. Особливістю є наявність вапнякових гряд – кряжів, що піднімаються над рівниною, так званих Товтр. Товтровий рельєф спостерігається між річками Смотрич і Жванчик. Товтри тягнуться невеликими по 400 – 500 метрів, відокремленими, вигнутими кряжами, які мають вигляд валів або ланцюгів скель висотою 300-320 метрів над рівнем моря.

На північ і схід від Товтрового кряжу середньоземноморські відкладення переходять в сарматські, які складаються із глинясто-піщаних товщ і вапняків.

Район розташування лісгоспу можна розділити на дві групи. Перша група лессовидних порід до якої відносяться Ярмолинецьке, Вінковецьке і частина Вишнівчицького лісництв. Другу групу Товтрового кряжа займає територія Сатанівського і частина Вишнівчицького лісництв.

Корінними ґрунтами являються деградовані чорноземи на лессовидних суглинках, карбонатні суглинисті чорноземи на продуктах вивітрювання вапняків і сірі, темно-сірі та світло-сірі опідзолені лісові ґрунти. По механічному складу ґрунти – суглинисті.

На окремих ділянках ґрунти сформувались в умовах надмірного зволоження. В заплавах рік і мікропониженнях залягають болотні ґрунти: ілуватоглеєві, торф'яно-глеєві і торф'яники.

На Товтровому кряжі утворились дерново-карбонатні ґрунти на елювії щільних карбонатних порід розповсюджених на схилах Товтр. Грядовий рельєф, м'яка підстилка і присутність карбонатів сприяли лужній реакції, тому ґрунти тут частіше сірі лісові слабо і середньопідзолені, які являються основою формування свіжих і вологих дібров. Разом з тим, тут зустрічаються дернові слабо і середньопідзолисті суглинисто-піщані і піщано-суглинисті ґрунти з прошарками суглинка, на яких формуються судіброви.

Рівень залягання ґрунтових вод коливається від 7 до 16 і більше метрів.

Процеси ерозії спостерігаються в лісах, розташованих на горбистому рельєфі, але інтенсивність цих процесів незначна.

Основні кліматичні показники району розташування надлісництва взяті за даними метеостанції і наведені в таблиці 3.2.1.

3.2.1. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+7,6	
–абсолютна максимальна	градус	+38	серпень
–абсолютна мінімальна	градус	-31	лютий
2. Кількість опадів на рік	мм	572	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	212	
4. Пізні весняні заморозки			19 квітня
5. Перші осінні заморозки			16 жовтня
6. Середня дата замерзання рік			15.12.
7. Середня дата початку паводку			15.03.
8. Сніговий покрив:			
–товщина	см	14	
–час появи			25 грудня
–час сходження у лісі			25 лютого
9.Глибина промерзання ґрунту	см	44	
10.Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
–зима	румб	ПдС	
–весна	румб	ПдС	
–літо	румб	ПнЗ	
–осінь	румб	ПдС	
11.Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
–зима	м / сек.	3,9	
–весна	м / сек.	3,7	
–літо	м / сек.	2,6	
–осінь	м / сек.	3,1	
12.Відносна вологість повітря за сезонами:			
–зима	%	82	
–весна	%	59	
–літо	%	56	
–осінь	%	67	
Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+7,6	
–абсолютна максимальна	градус	+38	серпень
–абсолютна мінімальна	градус	-31	лютий
2. Кількість опадів на рік	мм	572	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	212	
4. Пізні весняні заморозки			19 квітня
5. Перші осінні заморозки			16 жовтня
6. Середня дата замерзання рік			15.12.
7. Середня дата початку паводку			15.03.

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
8. Сніговий покрив:			
–товщина	см	14	
–час появи			25 грудня
–час сходження у лісі			25 лютого
9.Глибина промерзання ґрунту	см	44	
10.Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
–зима	румб	ПдС	
–весна	румб	ПдС	
–літо	румб	ПнЗ	
–осінь	румб	ПдС	
11.Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
–зима	м / сек.	3,9	
–весна	м / сек.	3,7	
–літо	м / сек.	2,6	
–осінь	м / сек.	3,1	
12.Відносна вологість повітря за сезонами:			
–зима	%	82	
–весна	%	59	
–літо	%	56	
–осінь	%	67	

Основні типи і види ґрунтів: на лесових породах Подільського плато сформувались переважно сірі і темно-сірі лісові ґрунти; на елювії вапняків - чорноземи карбонатні різної потужності і механічного складу, а також дерново-карбонатні ґрунти, переважно на товтровому кряжі і придністровських схилах. Більш детальні характеристики ґрунтів лісгоспу наведені в „Почвенно-лесотипологическом очерке Каменец-Подольского лесхоззага» (Київ, 1982 р. Комплексна експедиція), що зберігається в лісгоспі.

Ерозійні процеси (видна ерозія) спостерігаються, в окремих випадках, на схилах до р. Дністер. При лісовпорядкуванні 1981 і 1991 роках тут відмічались сильні ерозійні процеси. В цей період лісгоспом були проведені дуже великі обсяги робіт по залісненню еродованих земель, особливо на схилах р. Дністер.

Характеристика рік та водоймищ, розташованих на території лісгоспу, наводиться в таблиці 3.2.2. Територія лісгоспу розташована в басейні ріки Горинь.

3.2.2. Характеристика рік та водоймищ

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяж-ність, км; площа водоймищ, га	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			згідно нормативів	фактична
р. Дністер	Чорне море	1362	1000	-
р. Збруч	р. Дністер	247	400	-
р. Жванчик	р. Дністер	107	400	400
р. Смотрич	р. Дністер	168	400	-
р. Мукша	р. Дністер	56	300	-
р. Тернава	р. Дністер	62	300	-
р. Студениця	р. Дністер	84	300	-
р. Ушиця	р. Дністер	122	400	400
р. Ушка	р. Дністер	28	150	150
Дністер	Чорне море	1362	1000	Дністер
Ушиця	р. Дністер	122	400	Ушиця
Калюс	-/-	64	300	Калюс
Жван	-/-	47	150	Жван
Батіг (Говірка)	р. Жван	42	150	Батіг (Говірка)
Ушка	р. Ушиця	28	300	Ушка
Жорнівка	р. Дністер	26	300	Жорнівка
Теребіж	р. Дністер	24	150	
Глубочек	р. Ушиця	22	150	150
Матерка (Балин)	р. Дністер	18	150	150
р. Смотрич	р. Дністер	168/1800	400	400
р. Калюс	р. Дністер	64/390	300	300
р. Збруч	р. Дністер	247/3330	400	-
р. Жванчик	р. Ушиця	29/99	150	-
р. Ушиця	р. Дністер	122/1420	400	-

Примітка: лісові смуги вздовж річок фактично не виділені у зв'язку з тим, що та територія де протікають ті річки вже віднесена до категорії лісів, які мають вищий режим обмеженого лісокористування (виключені з розрахунку головного користування).

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням приходить 35,6 га вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 7,3 га.

3.3 Економічні аспекти

Основою господарського комплексу у районі розташування надлісництва є потужний агропромисловий комплекс, який базується на інтенсивному багатогалузевому сільському господарстві. Провідною галуззю сільського господарства є рослинництво. Основними зерновими культурами є пшениця, ячмінь, кукурудза, зернобобові; технічними — цукрові буряки, соняшник, тютюн. Розвинуте також картоплярство, овочівництво.

Визначальними для району у харчовій промисловості є цукрова, спиртова, м'ясна, молочна, маслоробна, сироварна, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, плодово-овочева, хлібопекарська промисловості. Підприємства

галузі є у кожному міському населеному пункті.

Значно розвинуті інші галузі промисловості, які, в основному, зосереджені у місті Кам'янець-Подільський. Це машинобудування, хімічна та легка промисловості, промисловість будівельних матеріалів, переробка деревини тощо.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташоване надлісництво складає: 11,6%. Ліси на території району розташовані нерівномірно різними за величиною урочищами.

3.4 Диверсифікація діяльності

З метою діяльності Ярмолинецького надлісництва, спрямованою на розширення джерел прибутків, економічного сталого розвитку, покращення екологічної стійкості, над лісництвом розглядається можливість впровадження нових видів діяльності, а саме:

- Розвиток рекреаційної діяльності на території надлісництва шляхом облаштування нових рекреаційних зон, екологічних стежок;
- Отримання продуктів побічного користування із високою доданою вартістю (заготівля грибів та ягід, березового соку, лікарської сировини, створення на землях сільськогосподарського призначення плантацій плодово-ягідних деревних та чагарникових культур).

4.Екологічні цінності

4.1 Виявлення та картування

У Ярмолинецького надлісництві наявний список репрезентативних ділянок сформований на основі виявлених ділянок аборигенних екосистем, які взяті під охорону, на яких заборонено проведення будь яких господарських заходів ,окрім спрямованих на підтримання та посилення функцій цих ділянок. В списку репрезентативних ділянок представлені аборигенні екосистеми і ті які могли б існувати у природних умовах у межах території надлісництва. З працівниками Ярмолинецького надлісництва регулярно проводиться навчання щодо збереження в природному стані репрезентативних ділянок, їх моніторинг та повідомлення щодо виявлення негативних природних та антропогенних змін на їх території.

З метою дотримання Ярмолинецьким надлісництвом Принципу 9 FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме підтримання та збагачення особливих цінностей для збереження, визначення особливо цінних для збереження територій, сформовано перелік та опис ОЦЗ та ділянок лісового фонду Ярмолинецького надлісництва на яких вони розташовані. В переліку описані ОЦЗ а саме:

- ОЦЗ 1: Видове різноманіття;
- ОЦЗ 2 : Екосистеми та їх мозаїки ландшафтного рівня;
- ОЦЗ 3 : Екосистеми та оселища ;
- ОЦЗ 4 : Критичні послуги екосистем ;
- ОЦЗ 5 : Потреби громади ;
- ОЦЗ 6 : Культурні цінності,

Ярмолинецьким надлісництвом регулярно, згідно програми моніторингу, проводиться моніторинг та оцінка стану ОЦЗТ. Визначення і встановлення ОЦЗТ проводиться за участі зацікавлених сторін.

Репрезентативні ділянки та ОЦЗТ наносяться на картографічні матеріали Ярмолинецького надлісництва, з метою їх визначення місць розташування і обстеження в натурі працівниками надлісництва.

4.2 Режим охорони

Для Ярмолинецького над лісництва основою для дотримання вимог, щодо визначення для збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення є Червона книга України, Бернська Конвенція, Боннська конвенція, Зелена книга України.

Матеріалами базового лісовпорядкування, якими користується в процесі своєї господарської діяльності Ярмолинецьке надлісництво, виділені території для включення до Смарагдової мережі, які наведені в таблиці 4.2.

Таблиця 4.2.

Території виділені для включення до Смарагдової мережі

Назва лісництва	Перелік кварталів,	Площа, га	Коротка характеристика території
Вишнівчицьке	1-64	3652,9	Національний природний парк «Подільські товтри» у списку територій Смарагдової мережі України знаходиться під номером UA0000011 на площі 261521 га. З цієї площі 15297,2 га знаходиться у межах приєднаної до Ярмолинецького надлісництва філії «Кам'янець-Подільське лісове господарство» та 7337,4 га у ліквідованій філії «Ярмолинецьке лісове господарство»
Сатанівське	11-75	3684,5	
Маківське	1 - 71	4469,3	
Кадисевецьке	1 - 72	3579,4	
Панівецьке	1 - 59	3221,2	
Подільське	1 - 70	4027,3	

5.Природоохоронні заходи

5.1 Збереження біорізноманіття

На території Ярмолинецького надлісництва є ряд природних екосистем, які

відносяться до територій природно-заповідного фонду, що наведені в таблиці 5.1

Таблиця 5.1

3.1.3. Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Кам'янець-Подільське лісове господарство

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Національні природні парки					
Національний природний парк „Подільські Товтри“ Указ Президента України від 27.06.1996р. № 474/96	15396,0	Панівецьке л-во кв.1-59 Подільське л-во кв.1-70 Кадіївецьке л-во кв.1-72 Маківське л-во кв.1-71	15297,2	Панівецьке л-во кв.1-59 Подільське л-во кв.1-70 Кадіївецьке л-во кв.1-72 Маківське л-во кв.1-71	Зменшення загальної площі НПП на 98,8 га виникло по причині уточнення меж ділянок при розробці проєктів землеустрою
Заказники					
Заказник ботанічний загальнодержавного значення „Зарудка зелена“ Указ Президента України від 20.08.1996р. № 715/96	244,0	Дунаєвецьке л-во кв.58; 59	243,2	Дунаєвецьке л-во кв.58; 59	Зміна площі ділянок ПЗФ виникла по причині уточнення меж ділянок при розробці проєктів землеустрою
Заказник лісовий місцевого значення „Рахновецький ліс“ Рішення Хмельницького облвиконкому від 26.10.1990р. № 194	659,0	Дунаєвецьке л-во кв.26-37	661,6	Дунаєвецьке л-во кв.26-37	-//-
Заказник лісовий місцевого значення „Трибухівський ліс“ Рішення Хмельницького облвиконкому від 28.10.1990р. № 194	129,0	Дунаєвецьке л-во кв.60	126,6	Дунаєвецьке л-во кв.60	-//-
Заказник лісовий місцевого значення „Чорний ліс“ Рішення Хмельницького облвиконкому	193,0	Дунаєвецьке л-во кв.16-18	191,6	Дунаєвецьке л-во кв.16-18	-//-

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
від 26.10.1990р. № 194					
Заказник „Миньковецький дендропарк“. (пам'ятка садово-паркового мистецтва). Рішення облвиконкому від 30.01.1962 р. № 72-р	3,0	Дунаєвецьке л-во кв.9 вид. 9	3,0	Дунаєвецьке л-во кв.9 вид. 9	
Заказник ботанічний місцевого значення „Залісецький“ Рішення 17 сесії Хмельницької обласної ради від 17.12.1993р. № 3	70,0	Маківське л-во кв.80	70,0	Маківське л-во кв.80	
Разом заказників	1298,0		1298,0		
Пам'ятки природи					
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Берека“. Рішення Хмельницького облвиконкому від 01.06.1970р. № 156	0,01	Дунаєвецьке л-во кв.28	0,01	Дунаєвецьке л-во кв.28	
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Дуб звичайний“. Рішення Хмельницького облвиконкому від 01.06.1970р. № 156	0,01	Дунаєвецьке л-во кв.28	0,01	Дунаєвецьке л-во кв.28	
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Дуб звичайний“. Рішення Хмельницького облвиконкому від 01.06.1970р. № 156	0,02	Дунаєвецьке л-во кв.31	0,02	Дунаєвецьке л-во кв.31	
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Морозівська дача“ Рішення Хмельницького	5,5	Малієвецьке л-во кв.34	5,5	Малієвецьке л-во кв.34	

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
облвиконкому від 15.05.1975р. № 132					
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Дуб звичайний“. Рішення Хмельницького облвиконкому від 15.05.1975р. № 132	0,01	Малієвецьке л-во кв.67	0,01	Малієвецьке л-во кв.67	
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Дуб звичайний“. Рішення VIII сесії Хмельницької обласної Ради народних депутатів від 11.11.1996р. № 2	0,04	Маківське л-во кв.76	0,04	Маківське л-во кв.76	
Пам'ятка природи місцевого значення ботанічна „Дуб звичайний“. Рішення VIII сесії Хмельницької обласної Ради народних депутатів від 11.11.1996р. № 2	0,04	Маківське л-во кв.75	0,04	Маківське л-во кв.75	
Разом пам'яток природи	5,63		5,63		
Усього природно-заповідного фонду	16699,63		16600,83		
Новоушицьке лісове господарство					
Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
1. Заказники місцевого значення					
„Калоський” Рішення	221,0703,5	Браїлівське л-во кв.35,37 Новоушицьке л-во	215,0	Браїлівське л-во кв.35 в.1-5,7-11,14-17,19-41,43-56,59-68,	Зміна меж л-ва

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення		За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
		площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Хмельницького облвиконкому від 16.10.1991 р. №171		кв.18-23,34-36, 38(в.ч.8,9)	373,1	70-72,74-79,82-91,93-95; кв.37	-/-	
			239,5	Новоушицьке л-во кв.20,21,32-34; кв.36 в.11,12	-/-	
			81,8	Новоушицький ДКР кв.4-6	-/-	
	181,0	Новоушицький ДКР кв.3,4	63,8	Браїлівське л-во кв.40	-/-	
			122,6	Браїлівське л-во кв.39 в.1-36,38-41	-/-	
	726,5	Струзьке л-во кв.21-24,31-35,42, 43(в.1-12)	736,2	Новоушицький ДКР кв.3	-/-	
				Струзьке л-во кв.21-23; кв.24 в.1,3-26,30,32-36; кв.31 в.1-20,22, 23, 25, 26;кв.32-34; кв.35 в.1-10,13,14; кв.42 в.1-12,14,15; кв.43 в.1-19,34,35	-/-	
Разом	1832,0		1832,0			
„Данилівський” Рішення Хмельницького облвиконкому від 20.12.1989 р. №203	166,0	Новоушицьке л-во кв.28,29,30(в.1-3,ч.4)	160,7	Новоушицьке л-во кв.26 в.1-12,14; кв.27 в.1-13,21; кв.28 в.1-3,6,7,11	Уточн. меж при виготовленні держактів -/-	
	527,0	Зеленокуриловецьке л-во кв.10-19	532,3	Зеленокуриловецьке л-во кв.10,11(в.1-15,19-24);кв.12,13,14(в.1-9, 11-14,16);15(в.1-7,9-19);16-19		
Разом	693,0		693,0			
„Дністровський” Рішення Хмельницького облвиконкому від 20.12.1989 р. №203	143,0	Новоушицьке л-во кв.30 в.5,6; кв.32 в.11,13-15; кв.37 в.1-6; кв.38 в.1-7 (ч.8,10,11)	142,0	Новоушицьке л-во кв.28 в.8-10,12; кв.30 в.10,13-16; кв.35 в.1,4-10,12; кв.36 в.1-10,13-17	Уточн. меж при виготовленні держактів -/-	
	101,0	Струзьке л-во кв.44,45	110,6	Струзьке л-во кв.44,45		
	236,0	Зеленокуриловецьке л-во кв.37 (в.6,8,11); кв.38-41	227,4	Зеленокуриловецьке л-во кв.37 (в.12,14,15); кв.38-41	-/-	
Разом	480,0		480,0			
„Глібівський” Рішення Хмельницького облвикон-	144,0	Браїлівське л-во кв.6,9,10	144,0	Браїлівське л-во кв.6 (в.6-13,22,23); кв.9,10	Уточн. меж при виготовленні держактів	

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
кому від 26.10.1990 р. №194					
УСЬОГО ЗАКАЗНИКІВ	3149,0		3149,0		
2. Пам'ятки природи місцевого значення					
„Берека лікарська” Рішення Хмельницької облради від 17.12.1993 р. №3	0,02	Новоушицький ДКР кв.1 в.30	0,02	Новоушицький ДКР кв.1 в.36	
„Дуб звичайний” Рішення Хмельницького облвиконкому від 21.11.1984 р. №242	0,02	Новоушицький ДКР кв.3 в.18	0,02	Новоушицький ДКР кв.3 в.18	
„Дуб звичайний” Рішення Хмельницького облвиконкому від 21.11.1984 р. №242	0,02	Новоушицький ДКР кв.3 в.18	0,02	Новоушицький ДКР кв.3 в.18	
„Дуб звичайний” Рішення Хмельницької облради від 17.12.1993 р. №3	0,1	Струзьке л-во кв.36 в.7	0,1	Струзьке л-во кв.36 в.31	
УСЬОГО	0,16		0,16		
Найменування об'єктів	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)

природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	площа , га	місцезнаходження	площа , га	Місцезнаходження	
НПП «Подільські Товтри» Указ президента України №474/96 від 27.06.1996 р.	7410,0	Вишнівчицьке л-во кв. 1-64 Сатанівське кв.11-64; 65-75	7410,0	Вишнівчицьке л-во кв.1-64 Сатанівське кв.11-75	*
Разом	7410,0		7410,0		
Ботанічний заказ-ник загальнодержавного значення "Городоцький" Постанова РМ УРСР №495 від 12.12.1983 р.	150,0	Ярмолинецьке л-во кв.51 в.20-30; кв.53, 54;56 вид. 1-8,16	150,0	Городоцьке л-во кв.51 вид. 31-33; 37-40; кв.52 вид. 8, 19; 53; 54;56 вид.1,7, 9,17	Зміна назви лісництва та літерації виділів
Лісовий заказник місцевого значення "Соколівщина" Рішення 4 сесії Хмельницької облради №13 від 16.12.1998 р.	218,0	Ярмолинецьке л-во кв. 42-45	218,0	Ярмолинецьке л-во кв. 42-45	*
Лісовий заказник місцевого значення "Евеліна" Рішення 4 сесії Хмельницької облради №13 від 16.12.1998 р.	320,0	Ярмолинецьке л-во кв.25-29	320,0	Ярмолинецьке л-во кв.25-29	*
Лісовий заказник місцевого значення "Чорний ліс" Рішення 4 сесії Хмельницької облради №13 від 16.12.1998 р.	289,0	Ярмолинецьке л-во кв. 30-33	289,0	Ярмолинецьке л-во кв. 30-33	*
Ботанічний заказ-ник місцевого значення "Вінковецький"	14,5	Вінковецьке л-во кв.49 в.10	14,5	Зіньківське л-во кв. 49 вид.18	Зміна назви лісництва та літерації виділів

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Рішення 2 сесії Хмельницької облради від 28.10.1994 р. №7 та Рішення 4 сесії Хмельницької облради від 16.12.1998 р. №13					
Орнітологічний заказник місцевого значення "Тарасівський" Рішення 7 сесії Хмельницької облради від 25.12.1992 р. №3	5,3	Сатанівське л-во кв.1 в.17,18,20	5,3	Сатанівське л-во кв.1 в.17,18,20	
Заповідне урочище "Березина" Рішення Хмельницького облвиконкому №213 від 14.07.1977 р. Рішення Хмельницької облради №242 від 21.11.1984 р.	407,0	Ярмолинецьке л-во кв. 34 - 41	407,0	Ярмолинецьке л-во кв. 34 - 41	*
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Берека звичайна" Розпорядження Хмельницького облвиконкому №156-р «б» від 11.06.1970 р.	0,1	Віньковецьке л-во кв.75 вид. 7	0,1	Віньковецьке л-во кв. 75 вид. 18	Зміна літерації виділів
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Розпорядження	0,1	Зіньківський БР кв.47 вид. 1	0,1	Зіньківське л-во кв.47 вид .2	Зміна назви лісництва та літерації виділів

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Хмельницького облвиконкому №156-р «б» від 11.06.1970 р.					
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Городоцька дача" Рішення Хмельницького облвиконкому №242 від 21.11.1984 р.	0,7	Ярмолинецьке л-во кв.52 вид. 2; кв.69 вид.10	0,7	Городоцьке л-во кв.52 в2; кв.69 вид. 6	Зміна назви лісництва та літерації виділів

Охорона та збереження, господарські заходи на території об'єктів ПЗФ здійснюється на основі природоохоронних зобов'язань.

Вся господарська діяльність Ярмолинецького надлісництва спрямована на збереження природного складу лісів, що враховується під час проведення рубок формування та оздоровлення лісів, рубок головного користування, планування лісовідновлювальних робіт (використання посадкового матеріалу аборигенних лісоутворюючих порід, сприяння природному відновленню). При проведенні запланованих робіт із лісозаготівлі на рубках головного та проміжного користування звертається увага на залишення порубкових залишків та неліквідної деревини для перегнивання, залишення на суцільних зрубках окремих дерев або їх груп для збільшення біорізноманіття.

5.2 Охорона раритетних видів

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про визначення ознак особливих цінностей для збереження (ОЦЗ), їх визначення, охорону і моніторинг на території господарювання Ярмолинецького надлісництва ;
- наказу «Про виявлення рідкісних видів, їх охорону і моніторинг по Ярмолинецького надлісництву ;
- наказу «Про особливості відведення лісосік, та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою FSC- стандарту при проведенні рубок, згідно FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України» ;
- програми затвердження ознак особливо цінних для збереження територій

ОЦЗ на території Ярмолинецького надлісництва, їх визначення, охорону та регулярний моніторинг;

- програми навчання працівників Ярмолинецького надлісництва, підрядників, а також інформування зацікавлених сторін щодо запобігання збору, полювання чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів на території лісового фонду Ярмолинецького надлісництва.

В межах ділянок ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства. При відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів, обов'язковим є проведення обстеження даних площ на факт виявлення рідкісних видів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проводиться картування місць зростання та розташування популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.

При лісозаготівлях враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечні для довкілля технологічні процеси. Здійснюється контроль лісничих за дотриманням працівниками природоохоронних вимог під час виконання лісгосподарських робіт. Проводяться рейди лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених осіб про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

«План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин»

№	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні	Охорона держлісфонду, рубки не проводяться	Спеціаліст и надлісництва та філії, зацікавлені сторони
2	Проведення обстеження лісових ділянок під час відводів і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціаліст и надлісництва та філії, лісничі, зацікавлені

			сторони.
3	Картування місць зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.	На картах-схемах лісгоспу (лісництва) наносяться розташування рідкісних та зникаючих видів та біотопів	Спеціаліст и надлісництва, лісничі.
4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів флори і фауни та встановлення їх режиму охорони.		Начальник надлісництва та його помічник, інженерно-технічні працівники філії

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види флори і фауни ,які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення.

Рідкісні та раритетні види флори та фауни на території лісового фонду Ярмолинецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»

Назва виду	Назва виду латинською мовою
Дрізд співочий	<i>Turdus philomelos</i> C.L.Brehm
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i> Viellot
Дятел малий	<i>Dendrocopos minor</i> L.
Одуд	<i>Upupa epops</i> L.
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i> L.
Вільшанка	<i>Erithacus rubecula</i> L.
Заєць сірий	<i>Lepuseuropaeus</i>
Вивірка звичайна	<i>Sciurusvulgaris</i>
Дятел середній	<i>Dendrocopos medius</i> L.

Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i> L.
Соловейко східний	<i>Luscinia luscinia</i> L.
Синиця велика	<i>Parus major</i> L.
Повзик	<i>Sitta europaea</i> L.
Снігур	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Зяблик	<i>Fringilla coelebs</i> L.
п'явка медична	<i>Hirudomedicinalis</i>
красуня діва	<i>Calopteryxvirgo</i>
дозорець-імператор	<i>Anaximperator</i>
Мурашиний лев звичайний	<i>Myrmeleonformicarius</i>
красоліт пахучий	<i>Calosomasycophanta</i>
жук-олень	<i>Lucanuscervus</i>
златка блискуча	<i>Buprestissplendens</i>
вусач дубовий великий західний	<i>Cerambyxcerdo</i>
вусач пахучий мускусний	<i>Aromiamoschata</i>
мурашиний лев велетенський західний	<i>Acanthaclisisoccitanica</i> Villers
ктир шершеподібний	<i>Asiluscrabroniformis</i>
ксилопа фіолетова	<i>Xylocopaviolacea</i>
сатурнія велика	<i>Saturniapyri</i>
бражник південний молочайний	<i>Hylesnicaea</i>
райдужниця велика	<i>Apaturairis</i>
шуліка чорний	<i>Milvusmigrans</i> Bodd.
лунь польовий	<i>Circus aeruginosus</i> L.
підорлик малий	<i>Aquilapomarina</i> Brehm
орябок	<i>Tetrastesbonasia</i> L.
набережник	<i>Actitishypoleucos</i> L.
горлиця звичайна	<i>Streptopeliaturtur</i> L.

голуб-синяк	<i>Columba oenas</i> L.
рибалочка звичайна	<i>Alcedo atthis</i> L.
бджолоїдка звичайна	<i>Merops apiaster</i>
жовна зелена	<i>Picus viridis</i> L.
сорокопуд сірий	<i>Lanius excubitor</i> L.
золотомушка червоночуба	<i>Regulus ignicapillus</i> Temm.
білозубка білочерева	<i>Crocodyrus leucodon</i> Herman.
вечірниця руда	<i>Nyctalus noctula</i> Schreber
нічниця ставкова	<i>Myotis dasycneme</i>
нічниця велика	<i>Myotis myotis</i>
підковик малий	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
пергач пізній	<i>Eptesicus serotinus</i>
вухань бурий	<i>Plecotus auritus</i> L.
нетопир білосмугий	<i>Pipistrellus kuhlii</i>
нетопир-пігмей	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
нетопир лісовий	<i>Pipistrellus nathusii</i>
видра річкова	<i>Lutra lutra</i> L.
горностаї	<i>Mustela erminea</i> L.
тхір лісовий	<i>Mustela putorius</i> L.
мишівка лісова	<i>Sicistambetulina</i>
стрічкарка тополева	<i>Limenitis populi</i>
Вівчарик весняний	<i>Phylloscopus trochilus</i> L
Дрізд чорний	<i>Turdus merula</i> L.
златка блискуча	<i>Buprestis splendens</i>
мнемозина	<i>Parnassius mnemosyne</i>
махаон	<i>Papilio machaon</i>
баранець звичайний	<i>Hypersia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.
зелениця сплюснута	<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub
осока богемська	<i>Carex bohemica</i> Schreb.
ситник бульбистий	<i>Juncus bulbosus</i> L
гніздівка звичайна	<i>Neottia idus-avis</i> (L.) Rich

жовтець водяний плаваючий	<i>Batrachiumfluitans</i> (Lam.) Wimm
коручка чемерниковидна	<i>Epipactishelleborine</i> (L.) Crantz
плаун булавовидний	<i>Lycopodiumclavatum</i>
плаун річний	<i>Lycopodiumannotinum</i> L.
грушанка круглолиста	<i>Pyrolarotundifolia</i>
ряска горбата	<i>Lemnagibba</i>
росичка круглолиста	<i>Droserarotundifolia</i>
вовчі ягоди звичайні	<i>Daphnemezereum</i>
Латаття біле	<i>Nymphaeaaalba</i>
Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaeacandida</i>
Їжача голівка мала	<i>Sparganiumminimum</i>
Підсніжник звичайний	<i>Galanthusnivalis</i>
Лілія лісова	<i>Liliummartagon</i> L.
Плавушник болотний	<i>Hottoniapalustris</i> L.
Плющ звичайний	<i>Hederahelix</i> L.
Аконіт строкатий	<i>Aconitumvariegatum</i> L.
грифола кучерява	<i>Grifolafrondosa</i>

Моніторинг дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів занесених в список, що охороняються Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі здійснюється шляхом щоквартального обстеження територій провадження планової діяльності, під час яких ідентифікуються рідкісні види тварин і рослин та оселищ і місця зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України. Основний період ідентифікації місцезростань рідкісних рослин – період активної вегетації.

Охорона видів, занесених до даного переліку, забезпечується шляхом таких заходів як:

- встановлення особливого правового статусу, заборона, або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх розташування, проведення постійного спостереження за станом популяції, створення на територіях де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час ведення господарської діяльності, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5.3 Водоохоронні заходи

Рівень ґрунтових вод на території Ярмолинецького надлісництва перебуває на глибині 1,5-5,0 м. Болота займають площу 523,1 га.

Характеристика рік та водойм, розташованих на території Ярмолинецького надлісництва, наведено в таблиці 3.2.2. плану ведення господарства.

При проведенні робіт на лісосіках негативний вплив на водні об'єкти, а саме забруднення, засмічення та виснаження водних ресурсів або погіршення якості вод, порушення гідродинамічного режиму поверхневих та підземних вод, вплив на гідрологічний та гідрохімічний стани поверхневих водойм не передбачається.

З метою не допущення забруднення, замулення та виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного та тваринного світу на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів, установлені водоохоронні зони та прибережні особливо захисні ділянки, на території яких проведення рубок головного користування забороняється.

Суттєвого впливу на водні об'єкти під час провадження планової діяльності не передбачається, так як у лісових ділянках виділені смуги лісів уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, інших водних об'єктів з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою « Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (постанова КМУ від 16.05.2007 №733) та віднесено до категорії захисних лісів.

Водопостачання працівників зайнятих на виконанні лісгосподарських робіт, здійснюється привізною водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого постачання.

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень у водоохоронних зонах, за їх повідомленнями проводиться ряд заходів щодо збереження і посилення водоохоронних функцій насаджень.

5.4 Ґрунтозахисні заходи

Ґрунтовий покрив Ярмолинецького надлісництва неоднорідний, представлений переважно дерново-підзолистими, сірими лісовими та торфувато-болотними ґрунтами. Ґрунтоутворюючими породами є піщані та глинисто-піщані водно-льодовикові відклади.

При проведенні господарської діяльності на території Ярмолинецького надлісництва на лісову підстилку та поверхню ґрунтів можливий вплив у вигляді механічного порушення ґрунту технікою, яка буде використовуватись під час лісозаготівлі. Станом на сьогодні не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів де градаційних процесів під впливом водної, вітрової ерозій або обумовлених проведенням лісгосподарських робіт. Суттєвих пошкоджень ґрунтового покриву, в процесі лісгосподарської діяльності, в межах обстежуваних спеціалістами при проведенні після проектного моніторингу звіту з ОВД, не виявлено. З Метою збереження ґрунтів, їх водно-фізичних властивостей, запобігання ерозійним процесам під час лісозаготівлі використовуються машини та механізми, що забезпечують мінімальне пошкодження ґрунтів.

У процесі реалізації планової діяльності на локальній території

відбуваються незначні фізичні впливи на геологічне середовище.

Відповідно до Звіту з ОВД та звітів з після проектного моніторингу, проявів розвитку водної чи вітрової ерозії на підставі проведених обстежень не виявлено. Рівнинний рельєф, лісова підстилка та наявність розвинутої підлісної рослинності захищають поверхню ґрунту від проявів водної ерозії, практично виключають прояви ерозійних процесів.

5.5 Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

Дотримуючись процедури проведення оцінки впливу на довкілля Ярмолинецького надлісництва отримало відповідні висновки з оцінки впливу на довкілля по Ярмолинецькій та Кам'янець-Подільській філіям лісового господарства. Відповідно до отриманих висновків з оцінки впливу на довкілля для планової діяльності встановлюються умови використання територій та природних ресурсів під час провадження планової діяльності, розроблено план після проектного моніторингу.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) проводиться з урахуванням обсягів і інтенсивності лісогосподарських заходів, а також унікальності задіяних ресурсів.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище. Оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення, щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

6. План господарських заходів

6.1 Розрахункова лісосіка

Щорічний обсяг заготівлі від рубок головного користування Ярмолинецького надлісництва регулюється встановленою розрахунковою лісосікою, попередньо затвердженою для філії Ярмолинецьке, Кам'янець-Подільське та Новоушицьке лісове господарство на 2022-2031 роки. Зведена розрахункова лісосіка для Ярмолинецького надлісництва наведена в таблиці 6.1

Таблиця 6.1

Розрахункова лісосіка на 2022-2031 роки

(ліквідна деревина, тис.куб.м.)

Категорія лісів	Усього	У тому числі по господарствах										
		Хвойне			Твердолистяне				М'яколистяне			
		усього	соснова	ялинова	усього	дубова	ясенова	грабов а	усього	березова	осикова	тополев а
3	1,4				1,4	0,06		1,34				
4	37,73	0,17	0,17		36,51	23,44	4,14	8,93	1,05	0,54	0,33	0,18
Разом	39,13	0,17	0,17		37,91	23,5	4,14	10,27	1,05	0,54	0,33	0,18

Ярмолинецьким надлісництвом дотримуються обсяги лісокористування встановлені затвердженими матеріалами лісовпорядкування. Контроль дотримання використання лісових ресурсів від рубок головного користування

здійснюється Південно-західним міжрегіональним Управлінням лісового та мисливського господарства при виписці лісорубних квитків, фахівцями та спеціалістами філії «Подільський лісовий офіс» при формуванні і перевірці звітності, начальником Ярмолинецького надлісництва при здійсненні та плануванні господарської діяльності надлісництва.

6.2 План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

В процесі своєї господарської діяльності, щодо проведення рубок формування та оздоровлення лісів і інших рубок, Ярмолинецьке надлісництво керується щорічними обсягами, які є обґрунтованими і запроектованими матеріалами базового лісовпорядкування.

Види рубок	Разом по об'єкту		В тому числі					
	площа, га стовбур- ний запас, тис.м3	запас ліквідної деревини ділової	Городоцьке		Сатанівське		Ярмолинецьке	
			площа, га стовбурн ий запас, тис.м³	запас ліквідної дере- вини ділової	площа, га стовбур- ний запас, тис.м³	запас ліквідної дере- вини ділової	площа, га стовбур- ний запас, тис.м³	запас ліквідної дере- вини ділової
1. Рубки головного користування								
Суцільні рубки	71,2 19,78	17,83 8,85	10,2 2,62	2,45 0,94	12,2 3,69	3,31 1,78	5,4 1,45	1,29 0,69
2. Рубки формування і оздоровлення лісів								
Освітлення	103,9 0,36	0,02 -	8,6 0,03		11,8 0,03		13,7 0,03	
Прочищення	169,3 1,63	0,29 -	19,1 0,17	0,04 -	29,1 0,21	0,03 -	14,8 0,09	0,02 -
Проріджування	323,8 6,38	5,37 1,06	49,8 1,10	0,93 0,18	45,4 0,81	0,67 0,13	29,8 0,64	0,55 0,11
Прохідні рубки	368,3 16,15	14,50 6,40	53,3 1,98	1,78 0,78	32,8 1,57	1,40 0,61	20,8 0,88	0,79 0,35
Разом рубок догляду	965,3 24,52	20,18 7,46	130,8 3,28	2,75 0,96	119,1 2,62	2,10 0,74	79,1 1,64	1,36 0,46
Суцільні сані- тарні рубки	7,1 0,98	0,86 0,34						
Вибіркові са- нітарні рубки	1605,4 59,19	53,18 15,93	304,2 11,07	9,96 2,98	457,3 14,92	13,41 4,02	196,1 9,60	8,64 2,59
Лісовідновні рубки	5,8 6,08	4,92 1,90	2,7 5,70	4,60 1,80	1,9 0,13	0,11 -		
Інші рубки формування і оздоровлення лісів	15,6 0,26	0,17 0,04					3,7 0,14	0,11 0,04
Усього по лісгоспу:	2670,4 110,81	97,14 34,52	447,9 22,67	19,76 6,68	590,5 21,36	18,93 6,54	284,3 12,83	11,40 3,78

Купинське		Вишнівчицьке		Віньковецьке		Зіньківське	
площа, га стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової	площа, га стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової	площа, га стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової	площа, га стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової
1,8 0,38	0,35 0,13			23,4 6,51	5,86 2,88	18,2 5,13	4,57 2,43

2,5 0,01		8,4 0,04		28,5 0,10	0,01 -	30,4 0,12	0,01 -
6,9 0,06	0,01 -	25,9 0,24	0,04 -	33,4 0,33	0,05 -	40,1 0,53	0,10 -
18,9 0,26	0,21 0,04	100,3 1,55	1,31 0,26	48,0 1,21	1,01 0,20	31,6 0,81	0,69 0,14
16,6 0,78	0,70 0,31	97,8 4,42	3,97 1,75	97,8 4,01	3,60 1,59	49,2 2,51	2,26 1,01
44,9 1,11	0,92 0,35	232,4 6,25	5,32 2,01	207,7 5,65	4,67 1,79	151,3 3,97	3,06 1,15
				7,1 0,97	0,86 0,34		
29,5 0,86	0,75 0,22	258,1 9,77	8,75 2,62	157,7 5,09	4,58 1,37	202,5 7,88	7,09 2,13
				1,2 0,25	0,21 0,10		
				4,2 0,07	0,05 -	7,7 0,05	0,01 -
76,2 2,35	2,02 0,70	490,5 16,02	14,07 4,63	401,3 18,55	16,23 6,48	379,7 17,03	14,73 5,71

№ п/п	Лісництво	Освітлення		Прочищення		Проріджування		Прохідні рубки		Санітарні вибіркові		Санітарні суцільні	
		площа, га	запас, м	площа, га	запас, м	площа, га	запас, м	площа, га	Запас м	площа, га	запас, м	площа, га	запас,м
1.	Малієвецьке	20,0	$\frac{80}{10}$	48,4	$\frac{340}{170}$	42,2	$\frac{890}{600}$	91,2	$\frac{4540}{3860}$	150,8	$\frac{4150}{3570}$	0,8	$\frac{80}{70}$
2.	Дунаєвецьке	42,1	$\frac{240}{20}$	52,9	$\frac{750}{370}$	74,8	$\frac{2310}{1540}$	93,1	$\frac{4290}{3650}$	236,3	$\frac{1049}{0}$ 9030	0,9	$\frac{130}{110}$
3.	Маківське	40,4	$\frac{170}{20}$	80,8	$\frac{1190}{600}$	70,2	$\frac{1890}{1240}$	156,7	$\frac{7860}{6690}$	211,9	$\frac{8630}{7420}$	-	-
4.	Подільське	9,5	40	22,9	$\frac{180}{100}$	21,2	$\frac{310}{200}$	65,5	$\frac{3210}{2720}$	146,6	$\frac{4,31}{3710}$	-	-

5.	Панівець ке	6,0	20	8,2	$\frac{80}{40}$	27,4	$\frac{790}{510}$	30,8	$\frac{1320}{1130}$	247,8	$\frac{8910}{7660}$	-	-
6.	Кадиеве цьке	15,5	$\frac{50}{10}$	42,6	$\frac{270}{130}$	73,9	$\frac{1380}{900}$	40,8	$\frac{1440}{1230}$	417,3	$\frac{1491}{0}$ $\frac{1282}{0}$	-	-
7.	Браїлівс ьке	2,0	10	8,4	$\frac{100}{20}$	12,2	$\frac{260}{210}$	61,5	$\frac{3870}{3540}$	40,4	$\frac{560}{500}$	-	-
8.	Новоуш ицьке	-	-	5,5	70	14,1	$\frac{260}{240}$	12,9	$\frac{620}{540}$	37,4	$\frac{380}{340}$	-	-
9.	Струзьке	5,8	40	28,6	$\frac{360}{60}$	15,2	$\frac{200}{170}$	77,2	$\frac{4000}{3640}$	42,5	$\frac{440}{400}$	-	-
10.	Зеленоку риловець ке	-	-	1,4	20	2,8	$\frac{30}{30}$	11,4	$\frac{640}{580}$	22,6	$\frac{250}{220}$	-	-
Р А З О М		141, 3	$\frac{650}{60}$	299,7	$\frac{3360}{1490}$	354	$\frac{8320}{5640}$	641,1	$\frac{31790}{27580}$	1553,6	$\frac{53030}{45670}$	1,7	$\frac{210}{180}$

Технологічні карти на розробку лісосік всіх видів рубок складаються відповідно Додатку 2 до Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями (пункт 8 глави 1 розділу X) (НПАОП 02.0-7.01-23), де в розділі (VIII. Природоохоронні вимоги) вказуються заходи з мінімізації впливу на довкілля при рубках.

Часові рамки проведення рубок встановлюються лісорубним квитком.

Ділянки головного користування, поточного року, наносяться на картографічні матеріали (Планшети).

6.3 Лісовідновлення та лісорозведення

Запроєктовані щорічні обсяги з відтворення лісів

Для виконання робіт з відтворення лісів потреба надлісництва в насінні за останні два роки в середньому становила 9690 кг (в основному жолудів дуба звичайного). Заготівля насіння проводиться в нормальних насадженнях підприємства. Із загальної кількості заготовленого за останні два роки насіння на постійних насінних ділянках зібрано 15 %, з плюсових дерев через відсутність врожаю жолуді не заготовлялися.

Характеристика постійної лісонасінної бази

Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром № по підприємству	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксаційна ділянка)	Площа ділянок, га	Таксаційна характеристика					Рік відбору (закладки)	Спосіб закладання
				склад	вік, років	висота, м діаметр, см	повнота запас на 1 га, м³	бонітет тип лісу		
1. Плюсові насадження										
Дуб звич. насіневий природного походження	1	Маківське л-во кв.24 вид.14	17,5	9Дз 1Гз	140	$\frac{30}{52}$	$\frac{0,70}{380}$	$\frac{1}{Д_2ГД}$	1977	Шляхом відбору
Дуб звич. насіневий природного походження	2	Дунаєвецьке л-во кв.30 вид.11	7,6	7Дз 3Гз	180	$\frac{31}{62}$	$\frac{0,70}{380}$	$\frac{1}{Д_2ГД}$	1976	Шляхом відбору
Усього :			25,1							
2. Плюсові дерева										
Дуб звич. насіневий	62/7	Маківське л-во кв.24 вид.14			135	$\frac{30}{56}$		Д ₂ ГД	1976	
Дуб звич. насіневий	61/6	Маківське л-во кв.24 вид.14			135	$\frac{30}{60}$		Д ₂ ГД	1976	
Дуб звич. насіневий	69/4	Дунаєвецьке л-во кв.34 вид.18			120	$\frac{31}{64}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	70/5	Дунаєвецьке л-во кв.34 вид.18			120	$\frac{32}{68}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	71/6	Дунаєвецьке л-во кв.34 вид.16			120	$\frac{31}{68}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	60/3	Дунаєвецьке л-во кв.30 вид.11			155	$\frac{29}{72}$		Д ₂ ГД	1976	
Дуб звич. насіневий	72/7	Кадієвецьке л-во кв.41 вид.28			115	$\frac{30}{52}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	73/8	Кадієвецьке л-во кв.41 вид.28			115	$\frac{31}{52}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	74/9	Кадієвецьке л-во кв.41 вид.28			115	$\frac{31}{52}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	75/10	Кадієвецьке л-во кв.41 вид.28			115	$\frac{30}{52}$		Д ₂ ГД	2011	

Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром № по підприємству	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксаційна ділянка)	Площа ділянок, га	Таксаційна характеристика					Рік відбору (закладки)	Спосіб закладання
				склад	вік, років	висота, м діаметр, см	повнота запас на 1 га, м³	бонітет тип лісу		
Дуб звич. насіневий	76/11	Панівецьке л-во кв.14 вид.1			140	$\frac{31}{68}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	77/12	Панівецьке л-во кв.14 вид.1			130	$\frac{35}{68}$		Д ₂ ГД	2011	
Дуб звич. насіневий	78/13	Панівецьке л-во кв.14 вид.1			140	$\frac{35}{68}$		Д ₂ ГД	2011	
3. Постійні лісонасінні ділянки										
Модрина європ. лісові культури	1	Маківське л-во кв.23 вид.27	0,7	10Мде	24	$\frac{14}{20}$	$\frac{0,60}{110}$	$\frac{1Б}{Д_2ГД}$	2004	Створення лісових культур
Модрина європ. лісові культури	2	Кадієвецьке л-во кв.28 вид.9	2,0	10Мде	55	$\frac{28}{40}$	$\frac{0,75}{380}$	$\frac{1В}{Д_2ГД}$	1972	Створення лісових культур
Разом модр.			2,7							
Дуб звич. насіневий природного походження	3	Кадієвецьке л-во кв.41 вид.29	10,3	8Дз 2Гз	114	$\frac{29}{40}$	$\frac{0,70}{300}$	$\frac{1}{Д_2ГД}$	1973	Шляхом відбору
Бук лісовий лісові культури	4	Маківське л-во кв.65 вид.9	7,1	10Бкл	55	$\frac{29}{36}$	$\frac{0,70}{390}$	$\frac{1В}{Д_2ГД}$	2004	Створення лісових культур
Усього :			20,1							
Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром ----- № по лісгоспу	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насінної ділянки, плантації плюсових насаджень, га	Таксаційна характеристика					Рік закладання	Спосіб закладання
				склад	вік	$\frac{H}{D}$	повнота ----- запас на 1 га, м³	бонітет ----- тип лісу		
1. Постійні лісонасінні плантації										
Модрина	-	Браїлівське	1,6	10Мде	8			2	2013	по-

Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром № по підприємству	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксаційна ділянка)	Площа ділянок, га	Таксаційна характеристика						Рік відбору (закладки)	Спосіб закладання
				склад	вік, років	висота, м діаметр, см	повнота запас на 1 га, м³	бонітет тип лісу			
європейська, насіннєве		кв.22 в.20						Д2ГД		садка	
Дуб звичайний, насіннєве	-	Браїлівське кв.23 в.14	3,0	10Дз	8			2 Д2ГД	2013	-/-	
Разом			4,6								
2. Постійні лісонасінні ділянки											
Модрина європейська, насіннєве	-	Браїлівське кв.22 в.32	0,9	10Мде	16	4 4	0,60 10	2 Д2ГД	2005	по-садка	
Дуб звичайний, насіннєве	-	Браїлівське кв.3 в.18	30,0	6Дз2Яз 2Гз	119	30 48	0,70 380	1 Д2ГД	1970	відбір	
Разом			30,9								
Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром ----- № по лісгоспу	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насінної ділянки, плантації плюсових насаджень, га	Таксаційна характеристика					Рік закладання	Спосіб закладання	
				склад	вік	$\frac{H}{D}$	повнота ----- запас на 1 га, м³	бонітет ---- тип лісу			
1. Генетичний резерват											
Дуб звичайний		Ярмолинецьке кв.49 вид.22	12,8	8Дз2Гз+Лпд	130	29/44	0,7 340	2/ Д3ГД	2006	насадження	
2. Постійні лісонасінні ділянки											
Дуб звичайний		Зінківське 38-13	20,0	10Дз+Гз	115	30/42	0,6 340	1/ Д2ГД	1967	насадження	
Дуб звичайний		Вишнівчицьке кв.57 вид.4	13,0	6Дз4Гз+Бп+Яз	94	29/32	0,6 270	1/ Д2ГД	1969	насадження	
Дуб звичайний		Ярмолинецьке кв.29 вид.1	11,0	9Дз1Яз+Гз	130	28/42	0,6 310	2/ Д3ГД	1967	насадження	
Бук лісовий		Сатанівське кв.35 вид.25	2,8	3Бкл3Гз1Яз1Яв 2Клг	31	16/18	0,8 150	1Б/ Д2 ГБК	1990	лісові культури	

Загальні річні обсяги вирощування посадкового матеріалу по Ярмолинецького у надлісництві становлять близько 700 тис. шт. стандартного посадкового матеріалу.

Основною технологією підготовки ґрунту під посадку лісових культур є використання плуга ПКЛ – 70 та його модифікацій, а саме нарізання плужних борозен глибиною 10-15 см. Кращого результату досягається створення лісових

культур плугами з ґрунтопоглиблювачем.

Основними лісоутворюючими деревними породами при проведенні штучного лісовідтворення є дуб звичайний, модрина європейська. Завдяки широкому діапазону типів лісорослинних умов, у створених лісових культурах спостерігається природне поновлення другорядних деревних порід, таких як клен гостролистий, липа, берест, граб звичайний, ясен звичайний, береза повисла, осика, вільха чорна, що в подальшому призводить до формування мішаних складних деревостанів. Планування доглядів за лісовими культурами відбувається з врахуванням їх необхідності по стану самих культур, а також з врахуванням температурного і водного режиму спричиненого сонячною активністю в лісній період.

6.4 Охорона лісів від пожеж

В Ярмолинецького у надлісництві щорічно затверджується план протипожежних заходів, спрямований на попередження виникнення лісових пожеж, а саме: створення мінералізованих смуг, протипожежних розривів, перекриття лісових доріг, встановлення наглядної агітації.

В Ярмолинецького надлісництві функціонує система раннього виявлення пожеж, яка представляє собою мережу спостережних веж та щогл, обладнаних системами відео нагляду, зображення з яких передається на два диспетчерських пункти, де в пожежонебезпечний період проходить цілодобове чергування.

На території Ярмолинецького надлісництва функціонує дві лісопожежні станції, та ряд пунктів накопичення протипожежного інвентарю, які обладнані і забезпечені засобами пожежогасіння згідно затверджених норм. Навчання персоналу з пожежної безпеки, який допускається до гасіння лісових пожеж, відбувається в спеціалізованих навчальних центрах із теоретичними і практичними навчаннями, та здачею екзаменів, за курсом «Лісовий пожежний» та «Керівник гасіння лісової пожежі».

6.5 Захист лісу від шкідників і хвороб

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень щодо їх санітарного стану. В разі виявлення лісовою охороною фактів негативних змін в лісових насадженнях спричинених рядом природно-кліматичних факторів, поширення хвороб та шкідників, сигналізується в надлісництво повідомленням про погіршення санітарного стану господарської одиниці (виділу), з вказанням конкретних причин. На основі повідомлень, проводиться лісопатологічне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисних підприємств, міжрегіонального управління, представників органів місцевого самоврядування, де вказується перелік заходів які необхідно провести з метою покращення санітарного стану лісів та строки їх виконання.

За останні роки Ярмолинецького надлісництво не проводило заходів із застосуванням засобів захисту, а лише біологічні методи боротьби (розвішування шпаківень) .

6.6 Дотримання принципу не виснажливості

Щорічний обсяг заготівлі ліквідної деревини від всіх видів рубок, згідно матеріалів лісовпорядкування, для Ярмолинецького надлісництва становить

133508 куб.м..

Сортиментною структурою, затвердженою для Ярмолинецького надлісництва, на 2025 рік . передбачено заготівлю 132852 куб.м. ліквідної деревини.

7.Моніторинг лісів

З метою забезпечення проведення моніторингу стану лісових ресурсів та вплив на них господарської діяльності Ярмолинецького надлісництва, забезпечується комплексним підходом до збору, аналізу та оцінки інформації про їх стан, з врахуванням таких основних напрямків:

1.Моніторинг приросту та обсягів заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності.

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання Процедури системи моніторингу виконання плану та завдань для Ярмолинецького надлісництва;
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України;

- планування рубок формування і оздоровлення лісів;

Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;

Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, та інші.

Особливі цінності для збереження.

Програма моніторингу особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Передмова

Ця програма розроблена на виконання критерію 9.4 FSC Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам надлісництва актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

Ефективна програма моніторингу повинна оцінювати, чи підтримуються ідентифіковані ОЦЗ, використовуючи якомога менше часу та грошей, без

шкоди для якості моніторингу. Екстенсивний і такий, що вимагає значних витрат часу моніторинг є непотрібним, якщо немає вагомих підстав вважати, що масштаби та інтенсивність виробничої діяльності загрожують підтримці ОЦЗ.

Загальні положення щодо моніторингу особливих цінностей для збереження

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗТ на карту, тобто встановлення початкових (вихідних) даних.

Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити, чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність вибірки, подібні до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними.

В ході моніторингу проводиться кількісна або якісна оцінка встановлених ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними та/або вихідними даними. Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг ОЦЗТ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ОЦЗ та їх стан.

Під час проведення моніторингових досліджень до консультацій залучаються представники державних органів охорони навколишнього природного середовища, науково-дослідних установ, громадських і природоохоронних неурядових організацій, місцеві та запрошені експерти різних профілів (екологи, ботаніки, зоологи, соціологи, тощо), представники місцевих громад, інші зацікавлені сторони.

Дані моніторингу записуються та зберігаються в централізованій базі даних, оскільки це зручно для аналізу довгострокових тенденцій щодо ОЦЗ. Проте моніторинг конкретних ОЦЗ не завжди виявляє причину спостережуваних змін у ОЦЗ.

Види моніторингу ОЦЗ.

Оперативний моніторинг.

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами для визначення того, чи збережено цінність ОЦЗТ – для ОЦЗ 6.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомо-шкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе помічник начальника надлісництва, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона надлісництва (патрулювання лісів), інженери з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники відділу лісового господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництва.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники відділу лісового господарства, діяльність яких координується помічником начальника надлісництва.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками надлісництва, так і

зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти лісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

До моніторингу збереження ОЦЗ залучаються спеціалісти ДО «Український ЛСЦ» та її відокремлених підрозділів (дотримання режиму збереження та стану генетичних резерватів), фахові екологи, ботаніки, зоологи (моніторинг стану ОЦЗ 1 і 3), інспектори Держекоінспекції (дотримання режиму збереження та стану об'єктів ПЗФ та територій Смарагдової мережі).

Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

Карти з нанесеними природними ресурсами і зонуванням землекористування на одиниці господарювання.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріали можуть бути надані окремо за запитом в загальний доступ не викладається.

Карти з нанесеними зонами забруднення території одиниці господарювання радіонуклідами.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріали можуть бути надані окремо за запитом в загальний доступ не викладається.

8. Соціальні аспекти

Ярмолинецьке надлісництво підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. Облікова кількість штатних працівників на 01.01.2025 року становить 159 осіб, 153-чол. та 6- жінок. На підприємстві розроблена програма конфедійних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

Надлісництво дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Програми та види діяльності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України;
- Положення про Надлісництво;
- Колективного договору;
- Галузевої угоди;
- Штатного розпису;
- Посадових інструкцій;

Положення про службу ОП;
Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182;);

Положення про гендерну політику надлісництва.

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку.

Зона діяльності надлісництва розташована на території таких громад (Городоцька, Сатанівська, Закупенська, Ярмолинецька, Солобковецька, Чемеровецька, Віньковецька, Деражнянська, Зіньківська, Дунаєвецька, Кам'янець-Подільська, Смотрицька, Гуменецька, Китайгородська, Оринінська, Староушицька). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівель, перевезення лісопродукції, проведення рубок догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом надлісництва передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

ПОЛОЖЕННЯ

залучення сторін, чий інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін до процесів планування та моніторингу господарської діяльності

Ярмолинецького надлісництва.

Дане положення розроблене на виконання вимог FSC національного стандарту ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01- 2019 V 1-0 та з метою удосконалення співпраці надлісництва із сторонами, чий інтереси зачеплені та зацікавленими сторонами.

Положення щодо співпраці Ярмолинецького надлісництва (далі – Положення) із зацікавленими сторонами розроблене з метою визначення процедури, щодо залучення органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін як належне інформування, так і взаємодія зі сторонами, чий інтереси зачеплено, та зацікавленими сторонами шляхом їх залучення до прийняття рішень щодо лісів та планування лісогосподарської діяльності та здійснення аналізу можливих соціальних наслідків проведення лісозаготівель.

У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою:

Ярмолинецьке надлісництво

32100, Хмельницька область, Хмельницький район,
селище Ярмолинці, вулиця Шевченка, 2
з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00,
обідня перерва з 12-00 до 13-00,
електрона пошта jardlg@gmail.com

Загальні положення

Зацікавленою стороною є будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання, або залучені в систему відносин, пов'язаних з лісовим

сектором економіки.

Ці групи можуть бути представлені працівниками лісового господарства, екологічними та природоохоронними організаціями, лісозаготівельниками, людьми, чиє життя нерозривно пов'язане з лісом, дослідницькими і науковими організаціями, соціальними організаціями та групами із захисту прав людини, місцевим населенням, яке регулярно відвідує ліс з метою рекреації або загального користування лісом, органами місцевого самоврядування, благодійними організаціями, працівниками державних структур, торговельними представниками та компаніями з торгівлі деревиною, зацікавленими фізичними особами тощо.

При цьому **залучення** – процес, відповідно до якого організація забезпечує комунікацію, консультації, та/або участь зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, гарантуючи, що їхні інтереси, бажання, очікування, потреби, права та можливості беруться до уваги під час створення, виконання та оновлення плану ведення господарства.

Зокрема, особи та організації можуть або самостійно звернутися до підприємства стосовно їх визнання зацікавленими сторонами або тими, чий інтереси зачеплено, або проявити активну позицію у відповідь на звернення підприємства в рамках його інформаційної діяльності та консультаційних процедур. Наприклад, звертаючись самостійно до підприємства (усно або письмово) з проханням визнати себе стороною, чий інтереси зачеплено, потрібно надати необхідну контактну інформацію (прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон, адресу електронної скриньки, поштову адресу для листування) для можливостей зворотного зв'язку.

Права зацікавлених сторін, місцевих громад і тих, чий інтереси зачеплено.

Права місцевих громад:

Визнання та підтримання законних прав (інформування):

щодо можливостей впливу на господарську діяльність надлісництва;

- щодо власних прав і обов'язків стосовно ресурсів, цінності цих ресурсів, а також лісогосподарської діяльності;

- щодо комерційної заготівлі недержавної лісової продукції третіми сторонами на території надлісництва;

- щодо обмежень у заготівлі недержавної лісової продукції внаслідок радіаційного забруднення території.

2.1.2. Можливості місцевих громад (інформування):

- щодо доречних можливостей стосовно працевлаштування, навчання та інших послуг (та надання таких можливостей).

2.1.3. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек, властивих конкретній території.

2.1.4. Встановлення прав місцевих громад (залучення):

- у рамках документування та/або картування: законних прав місцевих громад на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів; їхніх законних прав та обов'язків, застосованих у межах території надлісництва та доказів їх підтримки; територій, права на які оспорується; засобів, за допомогою яких законні права та права, які оспорується, розглядаються філією; цілей місцевих громад, пов'язаних із господарською діяльністю

надлісництва.

2.1.5. Розвиток місцевих громад та диверсифікація економіки (залучення):

- до визначення філією можливостей місцевого соціально-економічного розвитку.

2.1.6. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- до заходів із визначення, уникнення та пом'якшення істотних негативних впливів господарської діяльності надлісництва на громади.

2.1.7. Механізм вирішення спорів (залучення):

- до розроблення процесу вирішення спорів, пов'язаних із впливами господарської діяльності надлісництва;

- до контролю господарської діяльності надлісництва;

- задля виправлення ситуації у випадку порушення законного права місцевих громад щодо господарської діяльності надлісництва;

2.1.8. Захист місць особливого значення (залучення):

- до визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення на які місцеві громади мають законні права, а також до заходів щодо охорони таких місць.

2.2. Права зацікавлених сторін.

2.2.1. Забезпечення доступності інформації (загалом для громадськості), (отримання доступу):

- до політики надлісництва (у т.ч. зобов'язань надлісництва щодо дотримання FSC принципів і критеріїв);

- до стислого викладу плану ведення лісового господарства, за винятком конфіденційної інформації;

- до стислого викладу результатів моніторингу діяльності надлісництва, за винятком конфіденційної інформації;

2.2.2. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек властивих конкретній території.

2.2.3. Процеси планування і моніторингу (залучення):

- за вимогою до процесів моніторингу та планування господарської діяльності, яка стосується інтересів зацікавлених сторін.

2.2.4. Розвиток місцевих громад та диверсифікації економіки (залучення):

- до визначення надлісництва переліку деревних та недеревних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

2.2.5. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- у рамках процесів визначення, уникнення та пом'якшення впливів господарської діяльності надлісництва на громади, чий інтереси зачеплено.

2.2.6. Механізм вирішення спорів (залучення):

- у рамках процесу вирішення спорів, що пов'язані із впливами господарської діяльності надлісництва.

2.2.7. Захист місць особливого значення (залучення):

- у рамках процесів визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення.

2.2.8. Оцінювання, підтримання та моніторинг ОЦЗ.

- до оцінювання ОЦЗ на території надлісництва, розроблення заходів щодо підтримання та/або збагачення визначених ОЦЗ, а також моніторингу

ОЦЗ.

Реалізація прав зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності.

Практичні підходи до реалізації прав зацікавлених сторін та/або тих, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності слід розглядати як у контексті добровільних зобов'язань надлісництва у рамках лісової сертифікації, так і з урахуванням визначених чинним законодавством можливостей. Для зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, доступ до вищевказаної інформації не може бути обмежено, зважаючи на вимоги законодавства. Адже така інформація не має статусу інформації з обмеженим доступом, тобто не є службовою, таємною чи конфіденційною. Реалізації права на отримання інформації зазначених вище категорій має здійснюватися завдяки її систематичному та оперативному оприлюдненню надлісництвом лісового господарства:

- в офіційних друкованих виданнях;

- на офіційних веб-сайтах у мережі інтернет;

- на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом, який дає змогу донести інформацію громадянам (інформаційні буклети, місцеві газети, виступи на різноманітних зібраннях тощо). Наприклад, стислі виклади плану ведення лісового господарства та результатів моніторингу можуть бути оформлені у вигляді друкованого видання із можливістю ознайомлення з ними у надлісництвах чи в інших місцях (сільських та селищних радах).

Також зацікавлені сторони й ті, чий інтереси зачеплено, можуть отримати інформацію від надлісництва лісового господарства за запитом. Вимоги законодавства визначають підхід до оформлення запитів на інформацію. Для цього потрібно звернути увагу на розділ 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом). Наприклад, запит на інформацію може бути як індивідуальним, так і колективним, може подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача. Письмовий запит подається в довільній формі, але має містити:

- ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

- загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;

- підпис і дату.

Запит на отримання публічної інформації відповідно до законодавства має бути задоволений упродовж 5 робочих днів, проте термін відповіді на запит може коливатися від 48 годин до 20 робочих днів залежно від терміновості запиту та його складності.

Звернення громадян також розглядаються як інструмент реалізації права доступу до інформації, завдяки можливості викладення в письмовій або усній формі пропозицій (зауважень), заяв (клопотань) і скарг.

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації,

посадових осіб відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їхньої статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. Отже, громадяни мають право:

висловлювати поради, рекомендації щодо діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових осіб, думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя тощо (пропозиція (зауваження));

звертатися із проханням про сприяння реалізації закріплених чинним законодавством їхніх прав та інтересів або повідомляти про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, посадових осіб, а також висловлювати думки щодо поліпшення їхньої діяльності (заява (клопотання));

звертатися з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств (надлісництв), установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб (скарга).

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне), може бути усним чи письмовим, оформленим із дотримання вимог законодавства (зокрема, Закону України «Про звернення громадян»).

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше ніж один місяць від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше ніж через п'ятнадцять днів від дня їх отримання.

Механізм реалізації прав зацікавлених сторін і тих чий інтереси зачеплено, щодо отримання інформації.

Джерела інформації:

друковані видання;

веб-сайт у мережі інтернет;

інформаційні стенди;

телебачення;

радіо.

Право бути залученим до прийняття рішень стосовно лісів і лісового господарства може бути реалізовано з урахуванням законодавчо визначених підходів до проведення консультацій із громадськістю. На державному рівні такий інструмент спрямований на налагодження системного діалогу органів виконавчої влади із громадськістю, підвищення якості підготовки рішень із важливих питань державного та суспільного життя на підставі врахування громадської думки.

Відповідно до законодавства консультації з громадськістю проводять у формах:

публічного громадського обговорення, електронних консультацій із громадськістю (безпосередні форми);

вивчення громадської думки (опосередкована форма).

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів, наприклад, конференцій, форумів, громадських слухань,

засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) із громадськістю, а також інтернет-конференцій, відеоконференцій. Відповідним «Порядком проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» (2010 р.) виписано процедури здійснення щодо такого консультування. Щодо форм консультування, а саме публічного громадського обговорення, то законодавством визначено порядок його проведення органом виконавчої влади: від визначення питання, яке буде винесено на обговорення, прийняття рішення про проведення обговорення та розроблення відповідного плану заходів, забезпечення репрезентативності зацікавлених суб'єктів, оприлюднення інформації про проведення обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб, до аналізу інформації про оцінку громадськістю ефективності запропонованого шляху вирішення питання, формування експертних пропозицій щодо альтернативного вирішення питання, забезпечення врахування результатів обговорення під час прийняття остаточного рішення, аналізу результатів обговорення та оприлюднення результатів обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб.

Вивчення громадської думки відповідно до законодавства здійснюється шляхом:

- проведення соціологічних досліджень і спостережень (опитування, анкетування, інформаційних матеріалів, тощо);

- створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та зацікавлених сторін;

- опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки.

Також законодавством визначено й інші засоби участі громадськості у прийнятті управлінських рішень, а саме, місцевий референдум, загальні збори, місцеві ініціативи, громадські слухання та формування органів самоорганізації населення, при використанні яких можуть порушуватися лише питання, що належать до відання місцевого самоврядування. Рішення, прийняті у процесі консультування з громадськістю за допомогою згаданих способів, мають рекомендаційний характер, на відміну від тих рішень, що передбачають прямий вплив громадськості на процес їх прийняття за допомогою, наприклад, референдуму.

Наведені вище засоби можуть бути основою для формування надлісництвами процедур залучення зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, до прийняття рішень щодо лісів та ведення лісового господарства в рамках планування та моніторингу господарської діяльності, розвитку місцевих громад, уникнення негативного впливу на них, оцінювання та підтримання особливих цінностей для збереження та інших процесів.

Задля ефективності реалізації прав щодо отримання інформації та залучення до прийняття рішень, зацікавленим сторонам та/або тим, чий інтереси зачеплено, потрібно:

- переконатись щодо їх ідентифікації надлісництвом у такому статусі (як зацікавлених або тих, чий інтереси зачеплено), наприклад, заявивши про себе чи

продемонструвавши активну позицію у відповідь на запити надлісництва в рамках формування таких списків;

повідомити надлісництво лісового господарства про найбільш прийнятні способи отримання інформації, про доступність різних інформаційних джерел, бажані форми та засоби залучення до прийняття рішень щодо лісів та лісового господарства в рамках ключових сфер реалізації їхніх прав;

поряд із отриманням інформації коректно використовувати активні форми, а саме, отримання інформації за запитом чи подання звернення надлісництву;

поцікавитись щодо запланованих упродовж року надлісництвом лісового господарства заходів (консультаційних процедур різних форм), які будуть організовані задля забезпечення їхнього залучення до прийняття рішень щодо лісів та ведення господарства;

у рамках організованих надлісництвом консультаційних процедур активно висловлювати власну позицію задля забезпечення ефективної взаємодії з філією та уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із реалізацією законних прав.

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залучені зацікавлених сторін для Ярмолинецького надлісництва є дотримання принципів рівності та недискримінації громадян, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо. Надлісництво залучає до всіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнених угод

Під час залучення сторін чий інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді – реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у «Журналі вихідної кореспонденції», для результатів проведених діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань-протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування у «Журнал вхідної кореспонденції» та зберігаються 5 років у надлісництві.

Забезпечення змісту за результатами проведених зустрічей

Для залучення сторін щодо різного виду випадків Ярмолинецьке надлісництво повідомляє сторону, надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зацікавлені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згодні із висновками Ярмолинецького надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зацікавленої сторони, то надлісництво по порушеному питанню організовує проведення круглих столів, зустрічей, зборів, нарад, засідань – протоколи рішення щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди

когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в скремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються на аналізуються надлісництвом.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залученням між усіма причетними

Ярмолинецьке надлісництво для розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує метод листування із зацікавленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Ярмолинецьке надлісництво здійснює розміщення інформації на офіційному сайті, а також подає відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення, повідомлення на радіо.

Начальник надлісництва

Іван КИРИЛЮК